

Dwa stulecia Dobry początek



UNIwersytet
Warszawski



SPIS TREŚCI

UW W CZORAJ, DZIŚ I JUTRO

Wiekowe porównanie	s. 2
Uniwersytecka statystyka	s. 12
Tu jesteśmy	s. 16
Bliższa przyszłość	s. 20

KALENDARZ WYDARZEŃ

Pomysłów moc	s. 22
Światowy Zjazd Absolwentów	s. 24
Jubileuszowa Noc Muzeów	s. 26
Chopin był z UW	s. 27
Regaty wioślarskie	s. 28
Odkryj UW!	s. 29
Wystawa zdjęć	s. 30
Wehikuł czasu	s. 31
Labirynt dziejów	s. 32
Mobilna wystawa	s. 33
Galowy koncert jubileuszowy	s. 34
Zatrzymanie zegara	s. 35

NA PAMIĄTKĘ

Monumenta Universitatis Varsoviensis	s. 36
Powieść kryminalna	s. 40
Wspomnienia pracowników	s. 40
Książka kucharska	s. 41
Jubileuszowe gadzety	s. 42

*Jubileuszowe hasło
i logo, które towarzyszą
uczelnianym urodzinom
– **Dwa stulecia.**
Dobry początek –
wybrane zostały spośród
prawie 300 propozycji.
Jako pierwsi z jego
trójwymiarową wersją
zrobili sobie zdjęcie
studenci. Teraz napis
będzie wędrować
wraz z wydarzeniami
jubileuszowymi.*



od 1816

do 2016

WIEKOWE PORÓWNANIE

Gdy Uniwersytet Warszawski rozpoczął swoją działalność, miał pięć wydziałów. W pierwszych latach jego funkcjonowania studiowało na nim do 800 osób. Co na Uniwersytecie zmieniło się przez ostatnie dwa stulecia? Na kolejnych stronach prezentujemy wybrane informacje o historii ludzi, miejsc i uniwersyteckich symboli.

NA POCZĄTKU BYŁ UW

od 1816

19 listopada car Rosji i król Polski Aleksander I wydał edykt, na mocy którego powstała warszawska uczelnia.

Składała się z **5 wydziałów**:

- Prawa i Administracji
- Lekarskiego
- Filozoficznego
- Teologicznego
- Nauk i Sztuk Pięknych

Pierwsze wydziały upamiętniono w herbie uczelni. Ich symbol to 5 gwiazdek otaczających orła, który trzyma gałązkę palmy (oznakę cierpliwej pracy) i laur (oznakę nagrody).

do 2016

Kilka warszawskich uczelni miało swoje początki na UW. W 1950 roku wydziały Lekarski i Farmaceutyczny stworzyły Akademię Medyczną (dziś Warszawski Uniwersytet Medyczny). Akademia Teologii Katolickiej (dziś Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego) i Chrześcijańska Akademia Teologiczna powstały z wydziałów teologicznych. Na UW wykładano również weterynarię (dziś Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego). Był też Zakład Fizjologii Człowieka, który później wszedł w skład Akademii Wychowania Fizycznego, a rysunek i malarstwo można teraz studiować na Akademii Sztuk Pięknych. Dziś na UW jest **20 wydziałów** (gwiazdek w herbie pozostało 5), na których prowadzone są badania z zakresu nauk humanistycznych, społecznych, przyrodniczych i ścisłych. Więcej na s. 16.



DZIEWCZYNY NA UNIWERSYTETY

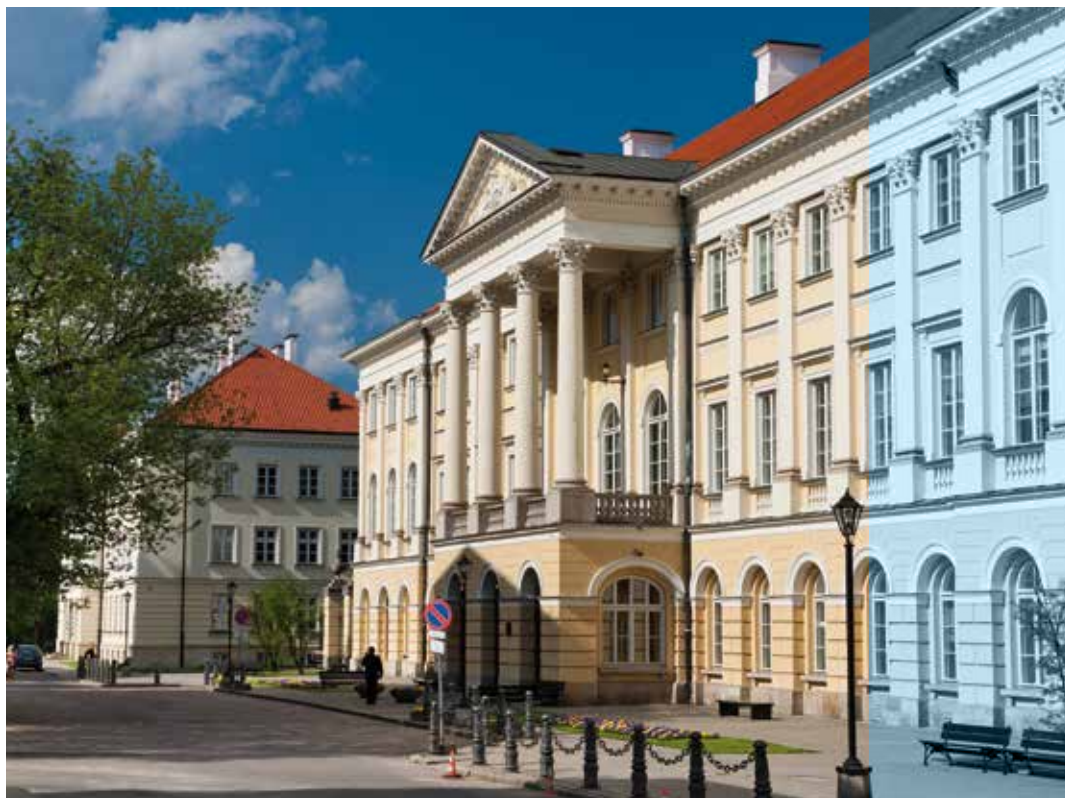
Przez pierwsze sto lat istnienia Uniwersytetu studiowali na nim tylko mężczyźni. W 1915 roku na wykłady i seminaria zaczęły uczęszczać panie. W pierwszym roku było ich 107.

Dziś 65% studentów Uniwersytetu Warszawskiego to kobiety.

WYRAŹNY WZROST

Kilka lat po założeniu uczelni na UW studio-
wało do 800 osób i wykładało **40-50 profe-
sorów**. Pod koniec lat 20. XX wieku studentów
było już niemal 10 tys.

800 to liczba profesorów, którzy
obecnie wykładają na Uniwersytecie. Całej
kadry naukowej jest 3,5 tys., a studentów
44,5 tys. Więcej na s. 12.



od 1816

UNIWERSYTET W PAŁACU

Najstarszym gmachem UW jest
ukończony przed 1643 rokiem
Pałac Kazimierzowski. Początkowo
była to królewska rezydencja, po
założeniu Uniwersytetu pierwszy
budynek biblioteki.

Pałac Kazimierzowski jest dziś
siedzibą władz rektorskich oraz
wielu biur studenckich. Zdarza
się, że odwiedzają go członkowie
królewskich rodów (książę Karol,
książę Haakon czy księżna Japonii),
ale jako uniwersyteccy goście, a nie
gospodarze. Nie ma w nim też
biblioteki, bo zbiory przeniesiono
do innego budynku.

do 2016

od 1894



WĘDRUJĄCE ZBIORY

W 1894 roku na kampusie głównym wybudowano gmach Biblioteki Uniwersyteckiej, w której umieszczono zbiór 450 tys. woluminów. W czasie II wojny światowej pracował w niej jako woźny późniejszy noblista Czesław Miłosz.

Biblioteka Uniwersytecka przeniesiona w 1999 roku na Powiśle to dziś największy budynek UW – ma 57 tys. m². Zbiory biblioteczne Uniwersytetu liczą 5,8 mln pozycji.

HISTORYCZNE TIK-TAK

Pierwszy uczelniany zegar zawisł nad wejściem do Pałacu Kazimierzowskiego w 1820 roku. Przez wiele lat był to największy czasomierz w mieście i według niego wszyscy warszawianie mierzyli czas.

Zegar znajdujący się na fasadzie dawnej Biblioteki Uniwersyteckiej ma już co prawda inny mechanizm, ale równie dokładnie wybija każdy kwadrans akademicki. Ponad dwa lata temu pod zegarem zawieszono urodzinowy licznik, który odmierza dni pozostałe do 19 listopada 2016 roku. Więcej na s. 35.



do 2016

PIOSENKA CZY HYMN?

W latach 20. i 30. XX wieku hymnem studentów stał się *Gaudeamus igitur*, średniowieczna pieśń biesiadna powstała w środowisku uniwersyteku w Heidelbergu lub Sorbony. Codziennie w południe wygrywa ją kurant zegara wiszącego na dawnej Bibliotece Uniwersyteckiej.

Gaudeamus igitur jako studencki hymn przetrwał do dziś. Śpiewany jest podczas najważniejszych uroczystości, np. rozpoczęcia roku akademickiego.



MODNIE I NIEWYGODNIE

W pierwszym okresie istnienia Uniwersytetu Warszawskiego (lata 1816-1831) młodzi adepci nauk – wtedy jeszcze tylko mężczyźni – zobowiązani byli do noszenia odpowiedniego stroju: specjalne szafirowe kamizelki zapinane na siedem guzików, białe lub szafirowe spodnie, a pod szyją apaszka. Zabronione były też wąsy i brody, a zgodnie z regulaminem z 1863 roku „palenia tytoniu w obrębie zabudowań szkoły najmocniej się zabraniało”.

W latach 20. i 30. XX wieku osoby należące do korporacji, czyli studenckich stowarzyszeń, nosiły specjalne czapki z daszkiem – dekle.

Dzisiaj w budynkach palić nie wolno. Studenci z poczty sztandarowej noszą takie same rogatywki, jakie noszono w 1915 roku.

Jedynym oficjalnym strojem są teraz togi zakładane podczas inauguracji roku i uroczystości przyznania doktoratów honorowych:

- czerwone togi, czerwone birety – noszą rektorzy,
- czarne togi, czarne birety – doktorzy *honoris causa*,
- czarne togi z mucetami (narzuta sięgająca łokci) i biretami w kolorze odpowiadającym barwom wydziału – dziekani,
- czarne togi i czarne birety – studenci i absolwenci.

od 1816

do 2016

od 1818

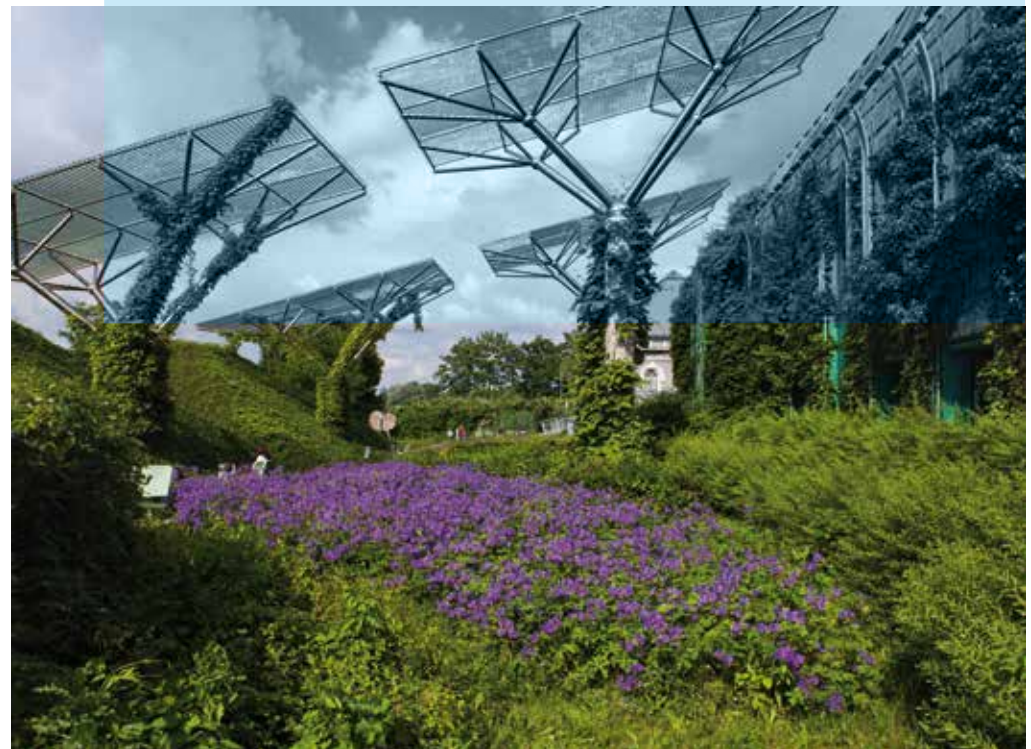
WSZYSTKO KWITNIE

W 1818 roku na terenie dawnych Ogrodów Królewskich został założony Ogród Botaniczny UW. To jedno z najstarszych miejsc tego typu w Polsce. Początkowo zajmował 20 hektarów.

Powierzchnia, którą zajmuje ogród w Alejach Ujazdowskich, zmniejszyła się czterokrotnie. Dziś można w nim spotkać **5 tys. gatunków i odmian** drzew, krzewów oraz roślin zielonych.

do 2016

W 2002 roku na dachu Biblioteki Uniwersyteckiej na Powiślu otwarto jeden z najpiękniejszych w Europie tego typu ogrodów.

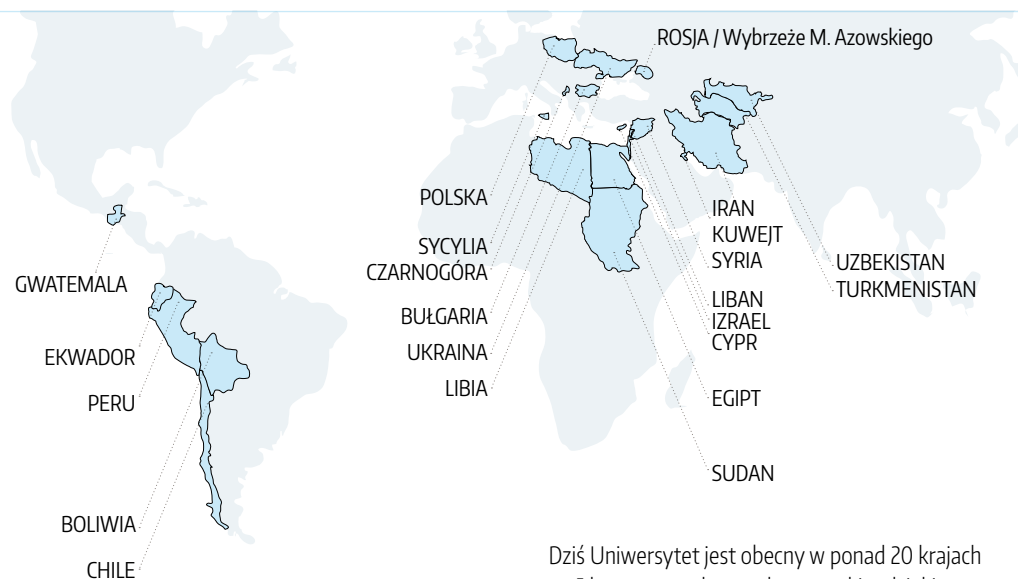


od 1825

GWIEZDNI OBSERWATORZY

W 1825 roku zakończono budowę Obserwatorium Astronomicznego w Alejach Ujazdowskich. Dzięki specjalistycznym narzędziom i dwóm obrotowym kopułom było wówczas jednym z najnowocześniejszych w Europie.

Od lat 90. XX wieku astronomowie z UW swoje obserwatorium mają również na pustyni Atacama w Chile. To miejsce uważane jest za jedno z najlepszych na świecie do prowadzenia obserwacji nieba. Znajduje się tam jeden z największych polskich teleskopów. Badacze z UW na swoim koncie mają odkrycie około trzydziestu planet pozasłonecznych oraz setek tysięcy nieznanych dotąd gwiazd zmiennych.



Dziś Uniwersytet jest obecny w ponad 20 krajach na 5 kontynentach, przede wszystkim dzięki wykopaliskom archeologicznym. W wielu miejscach badacze z UW prowadzą prace już od kilkudziesięciu lat. Oprócz astrofizyków i archeologów międzynarodowe sukcesy odnoszą m.in.: paleontolodzy, informatycy, kulturoznawcy, lingwiści, fizycy, matematycy czy specjaliści z dziedziny biomedycyny.

PIĄTKA W INDEKSIE

W początkowych latach działalności UW studenci nie zbierali ocen z egzaminów do indeksów. Zapisywali je w swoich notatkach wykładowcy. Pierwsze indeksy pojawiły się w drugiej połowie XIX wieku.

Dziś indeks to tylko pamiątka na życzenie. Ocenę się wpisuje do systemu internetowego USOS.

do 2016

Co miesiąc na antenie radiowej Jedynki dr Robert Gawkowski, historyk z Archiwum UW, opowiada o losach Uniwersytetu. Do tej pory nagrano ponad 20 audycji. Rozmowy prowadzi Dorota Truszcza. Polskie Radio jest patronem obchodów 200-lecia UW.

Audycje można odsłuchać na stronie: www.uw200.pl.

Posłuchaj historii

UNIwersytecka STATYSTYKA

Uniwersytet Warszawski jest największą spośród ponad 400 uczelni w kraju. Pod względem liczby pracowników wyprzedza większość korporacji wymienionych w zestawieniu największych firm w Polsce magazynu „Forbes”. Budynki uczelni znajdują się nie tylko w Warszawie, lecz także w innych częściach Polski. Poniżej przedstawiamy najnowsze statystyki dotyczące akademickiej społeczności i uniwersyteckich miejsc.

LUDZIE

- Społeczność Uniwersytetu to **58,9 tys.** osób:
- 44,7 tys. studentów (3,6% z nich to cudzoziemcy)
- 3,2 tys. doktorantów
- 3,9 tys. uczestników studiów podyplomowych
- 7,1 tys. pracowników



dr hab. Justyna Olko,
laureatka grantu ERC

WSPÓLNY MIANOWNIK: UW

Są osoby, które spotykamy na Uniwersytecie niemal codziennie. Prowadzą ciekawe badania, uczą lub studiują, rozwijają się, pilnują porządku albo dbają o zielone skwery. Niektórzy spędzili tu sporą część swojego życia i traktują uczelnię jak drugi dom. Kim są? Jak wyglądają?

„Jestem z UW” to cykl historii opowiedzianych przez pracowników, studentów i absolwentów uczelni oraz prezentacje uniwersyteckich symboli i miejsc. Są one przedstawione na jubileuszowej stronie www.uw200.pl.

Już teraz można przeczytać m.in. o tym, dlaczego dr Hanna Werblan-Jakubiec jako

stażystka powiedziała, że jej noga nigdy więcej nie postanie w Ogrodzie Botanicznym, a kilka lat później została jego dyrektorem, oraz dlaczego reportażysta Wojciech Jagielski z Wydziału Nauk Politycznych i Dziennikarstwa przeszedł na afrykanistykę.

W co drugi piątek sylwetki wykładowców i naukowców UW publikowane są w Magazynie Stołecznym „Gazety Wyborczej”. Chcemy pokazać, jak ciekawymi i różnorodnymi rzeczami zajmują się na co dzień, oraz zaprezentować ich dorobek naukowy. Cykl „Jestem z UW” otworzyła rozmowa z prof. Henrykiem Samsonowiczem.

44. REKTOR

Pierwszym rektorem UW był ks. Wojciech Anzelm Szwejkowski, teolog i pedagog. Obecnie rektorem jest prof. Marcin Pałys, chemik, który objął to stanowisko w 2012 roku. We wrześniu rozpocznie się jego druga kadencja. Więcej na s. 20 i 39.

12 GRANTÓW ERC

Dotychczas Europejska Rada ds. Badań (ERC) 21 razy przyznała granty Polakom pracującym w krajowych ośrodkach, w tym 12 razy naukowcom z Uniwersytetu Warszawskiego. Nagrodzono 10 osób (2 z nich otrzymały po 2 granty ERC). Czym się zajmują? Analizują algorytmy, badają własności kryptowaluty, zmiany zachodzące w języku i kulturze Azteków, próbują zmierzyć prędkość, z którą rozszerza się Wszechświat.

Uniwersyteccy naukowcy prowadzą badania w obszarze nauk społecznych, humanistycznych, ścisłych i przyrodniczych. Na UW każdego roku realizowanych jest ponad 3 tys. tematów badawczych. Fundusze na działalność naukową ciągle się zwiększają. W ostatnich latach budżet wynosił blisko 400 mln zł rocznie.

Henryk Sienkiewicz : Witold Gombrowicz : Jacek Kuroń :
Jacek Kaczmarski : Jarosław Kaczyński :
 Hanna Gronkiewicz-Waltz : **Menachem Begin** : Leonid Hurwicz
 : Muniak Staszczuk : Halina Kunicka : Alicja Majewska : Zygmunt
 Kukla : Zygmunt Krasiński : Artur Andrus : Katarzyna Pakosińska
 : Hanka Bielicka : Andrzej Blikle : Sylwia Chutnik : Jacek Dehnel :
 Witold Doroszewski : Ewa Ewart : **Wojciech Mann** :
 Józef Rotblat : Irena Sendlerowa : Janusz Korczak : **Ryszard**
Kapuściński : Bronisław Komorowski : **Czesław Miłosz** :
 Julian Tuwim : **Tadeusz Mazowiecki** : Kazik Staszewski : Paweł
 Kukiz : **Władysław Bartoszewski** : Bolesław Prus : Krzysz-
 tof Zanussi : Krzysztof Kamil Baczyński : Irena Szewińska

5 NOBLISTÓW

- **Henryk Sienkiewicz** swoją przygodę z Uniwersyteciem rozpoczął w 1866 roku, najpierw na Wydziale Prawnym Szkoły Głównej (jak wówczas nazywał się Uniwersytet), później studiował na Lekarskim, a następnie na Filologicznym, który ukończył w 1871 roku, nie uzyskując jednak dyplomu. Nobla otrzymał za całokształt twórczości.
- **Menachem Begin**, były premier Izraela, ukończył studia na Wydziale Prawa w 1935 roku. W 1978 roku został wyróżniony pokojową Nagrodą Nobla.
- **Czesław Miłosz** w 1932 roku studiował na Wydziale Prawa, naukę kontynuował jednak w Wilnie. Literackiego Nobla przyznano mu w 1980 roku.
- **Józef Rotblat**, fizyk i radiobiolog, w 1938 roku obronił doktorat z fizyki, a wcześniej w latach 1932-1934 uczęszczał na wykłady prowadzone na Wydziale Humanistycznym. Jest laureatem pokojowej Nagrody Nobla z 1995 roku.
- **Leonid Hurwicz**, ekonomista, w 1938 roku ukończył na Uniwersytecie studia prawnicze. Nagrodę Nobla w dziedzinie ekonomii otrzymał w 2007 roku.

BEZ LIKU ABSOLWENTÓW

Historycy z Archiwum UW obliczyli, że na Uniwersytecie studiowało łącznie około pół miliona osób. Nie wszystkim udało się zakończyć edukację z dyplomem w ręku, ale wśród studentów i absolwentów uczelni są setki, a może i tysiące ludzi znanych, lubianych, czytanych, słuchanych, cytowanych, podziwianych i wielu, wielu innych.



TU JESTEŚMY

3 KAMPUSY

To wokół nich koncentruje się uczelniane życie. Rozmieszczone są w różnych częściach Warszawy:

- **w Śródmieściu** – przy Krakowskim Przedmieściu i w jego okolicach znajdują się wydziały, które kształcą studentów głównie na kierunkach humanistycznych i społecznych,
- **na Ochocie** – w kwadracie ulic Żwirki i Wigury, Wawelskiej, Grójeckiej oraz Banacha znajdują się wydziały i jednostki badawcze zajmujące się naukami ścisłymi i przyrodniczymi,
- **na Służewcu** znajduje się Wydział Zarządzania i część budynków Wydziału Lingwistyki Stosowanej, a w przyszłości powstanie tu osiedle akademickie.

55 TYS. M²

Tyle powierzchni ma teren zabytkowego kampusu, gdzie znajduje się siedziba główna Uniwersytetu. Miejsce przy Krakowskim Przedmieściu 26/28 to ważny punkt na turystycznej mapie Warszawy. Zabytkowe budynki otacza starannie zaprojektowana zielen. Rośnie tu 100 różnych gatunków drzew i ponad 120 krzewów.



20 WYDZIAŁÓW

- 1 Wydział „Artes Liberales”
- 2 Wydział Biologii
- 3 Wydział Chemii
- 4 Wydział Dziennikarstwa i Nauk Politycznych
- 5 Wydział Filozofii i Socjologii
- 6 Wydział Fizyki
- 7 Wydział Geografii i Studiów Regionalnych
- 8 Wydział Geologii
- 9 Wydział Historyczny
- 10 Wydział Lingwistyki Stosowanej
- 11 Wydział Matematyki, Informatyki i Mechaniki
- 12 Wydział Nauk Ekonomicznych
- 13 Wydział Neofilologii
- 14 Wydział Orientalistyczny
- 15 Wydział Pedagogiczny
- 16 Wydział Polonistyki
- 17 Wydział Prawa i Administracji
- 18 Wydział Psychologii
- 19 Wydział Stosowanych Nauk Społecznych i Resocjalizacji
- 20 Wydział Zarządzania

Od przyszłego roku akademickiego będzie ich o jeden więcej. Po raz pierwszy dwie jednostki, które wywodzą się z różnych wydziałów, połączą się w jedną. W wyniku fuzji Instytutu Dziennikarstwa i Instytutu Informacji Naukowej i Studiów Bibliologicznych powstanie Wydział Dziennikarstwa, Informacji i Bibliologii.

Budynek dawnych Łaźni Teodozji Majewskiej, siedziba nowego wydziału.





PONAD **120**
BUDYNKÓW

Tyle gmachów należy do UW. Ich łączna powierzchnia to blisko 505 tys. m² – ponad cztery razy więcej niż powierzchnia Pałacu Kultury i Nauki.

Z roku na rok Uniwersytet się powiększa. Pod koniec 2014 roku na Ochocie oddano do użytku dwa nowoczesne gmachy – Centrum Nowych Technologii i nową siedzibę Wydziału Fizyki (na zdjęciu po lewej stronie). Rok później w Chęcinach niedaleko Kielc otwarto Europejskie Centrum Edukacji Geologicznej (na zdjęciu poniżej). A to dopiero początek. Dzięki rządowej uchwale do 2025 roku powierzchnia UW zwiększy się o 25%. Więcej na s. 21.



BLIŻSZA PRZYSZŁOŚĆ

O uniwersyteckich planach, o tym dlaczego „dobry Uniwersytet” to za mało oraz czy niż demograficzny może okazać się pozytywnym zjawiskiem rozmawiamy z prof. Marcinem Pałusem, rektorem UW.

Co za kolejne 100 lat będzie się działo z Uniwersytetem?

– Robienie takiej prognozy byłoby bardzo trudne. Podwoi się liczba absolwentów i to właściwie jedyny pewnik.

Spójrzmy, jak wiele się zmieniło w ciągu ostatniego wieku. Sto lat temu, w 1915 roku Uniwersytet się dopiero odradzał. Po okresie Carskiego Uniwersytetu, gdy władzę sprawowali rektorzy z nadania rosyjskiego, na uczelnię wrócili zajęcia prowadzone w języku polskim. Dziś żyjemy w zupełnie innej rzeczywistości geopolitycznej i Uniwersytet jest w całkiem innym miejscu. Kto mógł przewidzieć wszystkie zmiany, które zaszły w tym czasie?

To zejdźmy na ziemię. Proponuję nieco bliższą perspektywę – czteroletnią.

– Za cztery lata nasza uczelnia będzie uniwersytetem, na którym coraz lepiej się naucza i robi to w coraz nowocześniejszy sposób. Kształcenie będzie stawiało się coraz bardziej

zindywidualizowane. Będziemy też, jeszcze bardziej niż w tej chwili, zaangażowani w badania naukowe prowadzone przez wielodyscyplinarne zespoły, również z udziałem partnerów z innych uczelni, polskich i zagranicznych. Wzrośnie znaczenie platform badawczych wewnątrz uniwersytetu, ułatwiających współdziałanie wydziałów. Coraz częściej osiągnięcia naukowe będą dawać początek inicjatywom typu przedsiębiorstwa start-up. Część naszych budynków będzie nowsza, lepsza, przyjaźniejsza, a kampusy Uniwersytetu przyciągać będą więcej osób na co dzień niezwiązanych z uczelnią.

A jaką pozycję ma obecnie Uniwersytet?

– Jesteśmy dobrym Uniwersytetem. W Polsce najlepszym i największym. W skali międzynarodowej UW jest lokowany w dużej grupie tych dobrych uniwersytetów, ale wciąż za mało rozpoznawalnych. A właśnie na takich uczelniach naukowcy chcą prowadzić swoją karierę naukową, a najlepsi studenci chcą studiować.



Na UW studiuje prawie 45 tys. osób. To najwięcej w Polsce, ale z roku na rok coraz mniej. Czy niż demograficzny nam zagraża?

– Najlepsze uniwersytety na świecie rzadko kiedy są masowe. A z kolei te największe uniwersytety nie mają jakiejś nadzwyczajnej renomy.

Czas niżu demograficznego to doskonała okazja, by skupić się na tym, żeby więcej wysiłku włożyć w kształcenie na jak najwyższym poziomie.

W jaką stronę UW będzie zmierzać?

– Chcemy być uniwersytetem należącym do europejskiej czołówki i liczącym się w skali międzynarodowej, który jest atrakcyjnym miejscem studiów i pracy badawczej, cenionym i wiarygodnym partnerem dla instytucji zewnętrznych.

Jesteśmy w unikalnym momencie. Kilka miesięcy temu rząd RP przyjął wieloletni plan rozwoju UW*, który pozwala nam na

kompleksową modernizację uczelni. Uważam to za największy sukces ostatniej kadencji. Dzięki temu programowi w najbliższych dziesięciu latach uczelnia dostanie prawie miliard złotych. Powstaną m.in. transdyscyplinarne centra naukowe, akademiki i centrum kultury studenckiej.

* 3 listopada 2015 roku Rada Ministrów podjęła uchwałę dotyczącą wsparcia rozwoju Uniwersytetu Warszawskiego. UW otrzyma specjalne dofinansowanie. Pieniądze przekazywane będą sukcesywnie od 2016 do końca 2025 roku.

POMYSŁÓW MOC

Półtora roku temu zapytaliśmy osoby związane z Uniwersytetem o skojarzenia ze słowem „jubileusz” i to, czego się spodziewają po obchodach. Ankieta była anonimowa, a oczekiwania – różne: od stawiania pomników do wspólnego picia szampana. Przypominamy kilka najciekawszych pomysłów. O tym, jak w rzeczywistości będzie wyglądał jubileusz, piszemy na kolejnych stronach.



Jubileusz? Mówiąc w wielkim skrócie, to kojarzy mi się z grubą kreską. Trzeba oddzielić to, co było, od tego, co będzie i skupić się na przyszłości. **To pozytywne święto, daje możliwość na przypomnienie tego, co dobre, oraz na poprawienie tego, co złe.**

W Warszawie odbywa się teraz bardzo dużo biegów, nawet po trzy dziennie, więc może lepiej wymyślić jakąś inną aktywność. Ja proponuję zawody na ergometrze wiosłarskim.

**200 km
na 200 lat!**

Musi być tort, ogromny, tylko jak go później kroić? Na ile kawałków?

Jubileusz to dostojna uroczystość. Powinny być

-
- podziękowania, listy gratulacyjne i kwiaty.

To musi być jakaś feta! Bal? Tak. Czemu nie, na 200 lat może być i bal! Na pewno jakieś przemówienie o uniwersyteckiej historii, może nawet film, a później poczęstunek i koniecznie szampan. **Tylko to przemówienie nie może być zbyt długie, no i nie może być nudne.**

Nie rozumiem, po co nam tyle uniwersytetów, wystarczyłoby kilka najważniejszych. W ogóle 200 lat to dobry moment na zmiany. Uniwersytet Jagielloński ma Collegium Medicum, my też na początku mieliśmy Wydział Lekarski, może uda się do tego powrócić? Był już taki pomysł, żeby połączyć się znów z Uniwersytetem Medycznym, może przy okazji 200 lat się to uda?

Trzeba przypomnieć uniwersytecką historię. Pamiętajmy, że żyjemy w stosunkowo dobrych czasach, ale nie zawsze tak było. Warto zastanowić się, jaki będzie Uniwersytet, może nie za kolejnych 200 lat, ale przez następne 20.

Jak kojarzy mi się obchodzenie jubileuszy? Malowanie trawy na zielono. Rusztowania, tłum ludzi, robotnicy, nerwowe przygotowania, popłoch, żeby skończyć wszystko w terminie.

To powinna być raczej impreza wewnętrzna. Nie wszyscy w Warszawie czują przecież związek z UW.

ŚWIATOWY ZJAZD ABSOLWENTÓW

To będzie wielkie święto całej społeczności UW. W ciągu dwóch dni majowego weekendu hasło zjazdu „Jestem z UW” wybrzmi w najróżniejszych formach. Wśród naszych absolwentów są wybitni naukowcy, pisarze, artyści, dziennikarze, politycy, aktywiści społeczni. Chcemy pokazać różnorodność naszej społeczności, zaskoczyć wyjątkowością naszych osiągnięć, zainteresowań i osobowości. Przede wszystkim jednak chcemy się spotkać, lepiej poznać i pobyć razem.



13 maja, godz. 9.30-17.00, Auditorium Maximum

KONFERENCJA „JESTEM Z UW”

Auditorium Maximum to budynek z najbardziej znaną salą wykładową UW. To tu odbywają się inauguracje roku akademickiego, największe debaty i konferencje. Tym razem nasi goście wystąpią z charakterystycznymi dla formatu TED Talks 15-minutowymi wykładami. Wszystkich uczestników konferencji łączy jedna cecha – są z UW. Wśród mówców znajdują się naukowcy (niekoniecznie mówiący o nauce), prawnicy, aktywiści społeczni i ludzie biznesu.

Będą to osoby o niezwykłych osiągnięciach, nieznane jednak na ogół szerszej publiczności. W roli prowadzących rozmowy wystąpią osoby powszechnie rozpoznawalne: pisarze, dziennikarze, biznesmeni. Będą również występy muzyczne i pokaz improwizacji komediowej. Całość wydarzenia transmitowana będzie na telebimach umieszczonych na Krakowskim Przedmieściu i relacjonowana na żywo w mediach społecznościowych.

ŚWIATOWY ZJAZD ABSOLWENTÓW

13-14 maja

*będzie? **tak!*** ☐

Ci, którzy nie zdążyli zarejestrować się na konferencję, mogą obejrzeć ją na żywo. Relacja dostępna będzie na stronie www.uw.edu.pl.

13 maja, godz. 19.00-2.00, Ogrody BUW (Dobra 56/66)

BUWing

Zapewne każdy student i studentka UW wie, czym jest BUWing. Od piątkowego wieczoru to określenie nabierze dodatkowego znaczenia i zacznie być kojarzone również przez absolwentów UW, którzy nie znali biblioteki na Dobrej z czasów swoich studiów. Tego dnia zaprosimy wszystkie osoby związane z Uniwersytetem do ogrodów biblioteki. Zawiesimy lampiony, rozstawimy stoliki i siedzenia dla gości. To będzie czas spotkań, wspomnień i poznawania nowych przyjaciół. Wszystko będzie działać się pod szyldem „Jestem z UW”. Będzie też muzyka na żywo (wystąpią m.in. Paula i Karol) i poczęstunek zorganizowany przez znanych warszawskich restauratorów, absolwentów UW.

14 maja, godziny przedpołudniowe

SPOTKANIA NA WYDZIAŁACH

To dzień, w którym otworzą się wszystkie wydziały UW. Można będzie odwiedzić ulubioną panią w dziekanacie, zajrzeć do sali wykładowej, w której kiedyś robiło się notatki,

i usiąść w ławce z dawnymi znajomymi. Będzie to dobra okazja, aby zobaczyć, jak w ostatnich latach zmienił się Uniwersytet.

14 maja, godz. 17.00, Amfiteatr w Parku Sowińskiego (Elekcyjna 17)

KONCERT „ABSOLWENCI ABSOLWENTOM”

„Niech się dowie cały świat – Uniwerek 200 lat” to refren piosenki o absolwentach UW napisanej specjalnie na nasz jubileusz przez zespół Elektryczne Gitary. Tę frazę odśpiewamy razem z Kubą Sienkiewiczem (przyjacielem UW) i Piotrkim Łojkiem (absolwentem UW). Na scenie amfiteatru w Parku Sowińskiego zagrają też i zaśpiewają inni absolwenci: Muniek Staszczuk i T.Love, Magda Umer, Kazik Staszewski z kwartetem Pro Forma, Zespół

Reprezentacyjny, Poparzeni Kawą Trzy, Ifi Ude, Ernest Bryll, Marcin Styczeń, Alicja Majewska oraz big-band Zygmunta Kukli.

Imprezę poprowadzą Artur Andrus i Katarzyna Pakosińska, oczywiście absolwenci UW. Koncert wyreżyseruje prof. Andrzej Strzelecki, aktor i jednocześnie rektor Akademii Teatralnej im. Aleksandra Zelwerowicza w Warszawie.

Na konferencję specjalne zaproszenia od rektora otrzymali nasi najstarsi absolwenci:

Halina Dobrowolska,
106-latką,
absolwentką
polonistyki

Jan Gliński,
101-latek,
który skończył na UW
medycynę

Józefa Krośnicka,
obchodziła 102. urodziny, ukończyła studia historyczne i filozoficzne

JUBILEUSZOWA NOC MUZEÓW

14 maja od godz. 19.00

kampus główny
Krakowskie Przedmieście 26/28

będę? *tak!* ☐

JUBILEUSZOWA NOC MUZEÓW

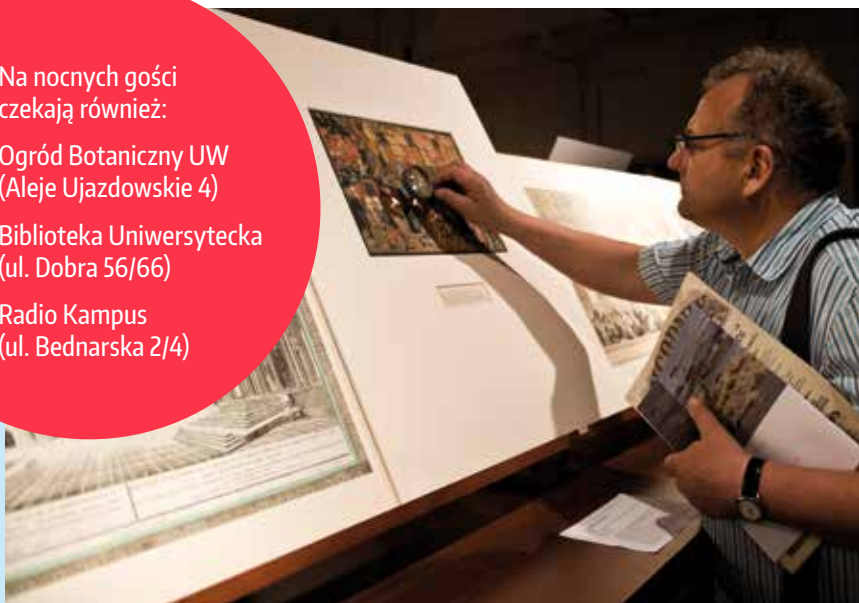
Noc Muzeów to jedna z nielicznych okazji, aby przekonać się, jak Uniwersytet wygląda między godz. 19 a 1 w nocy. Zwiedzający zobaczą mapping na gmachu dawnej Biblioteki przedstawiający historię Uniwersytetu. Będą mogli zeskanować siebie w technologii 3D, a trójwymiarową prezentację zabrać na pamiątkę. Zagrają i zaśpiewają: Chór Akademicki UW, Zespół Pieśni i Tańca „Warszawianka” oraz Teatr Hybrydy. Każdy z uczestników będzie mógł wysłać przygotowaną na tę okazję pocztówkę. Rok temu wysłano ich około 800, kartki z UW dotarły m.in. do Chin, Kazachstanu czy Irlandii. Podczas Nocy Muzeów nie zabraknie też zwiedzania samego Muzeum Uniwersytetu Warszawskiego, w którym niedawno otwarto wystawę stałą.

Na nocnych gości
czekają również:

Ogród Botaniczny UW
(Aleje Ujazdowskie 4)

Biblioteka Uniwersytecka
(ul. Dobra 56/66)

Radio Kampus
(ul. Bednarska 2/4)



CHOPIN BYŁ Z UW

15 maja godz. 17.00

kampus główny
Auditorium Maximum

będę? *tak!* ☐

CHOPIN BYŁ Z UW

Uniwersytet Warszawski to miejsce szczególne w biografii Fryderyka Chopina. Kompozytor przez dziesięć lat mieszkał wraz z rodzicami i rodzeństwem na terenie kampusu uniwersyteckiego i ukończył Szkołę Główną Muzyki będącą częścią dawnego uniwersyteckiego Wydziału Nauk i Sztuk Pięknych. Podczas obchodów jubileuszu przypominamy, że Chopin był z UW. Cykl koncertów chopinowskich rozpoczęły występy Eugena Indjica z USA oraz Markusa Groha z Niemiec. Światowej sławy pianiści prezentują utwory nie tylko Chopina, lecz także Roberta Schumanna, Ludwiga van Beethovena czy Ferencza Liszta. Najbliższy koncert Ingolfa Wundera z Austrii odbędzie się 15 maja. W kolejnych miesiącach wystąpią jeszcze Daniil Trifonov z Rosji (18 września) oraz Benjamin Grosvenor reprezentujący Wielką Brytanię (6 listopada).



Bilety są do nabycia online m.in. na palladium.art.pl, ebilet.pl, eventim.pl, ticketpro.pl oraz w: Palladium, ul. Złota 9, Filharmonii Narodowej, bileteriach Empik.

Dla pracowników i studentów UW oraz dla członków Klubu Absolwenta UW wstęp jest wolny (konieczna rezerwacja pod nr. tel. 22 55 20 726 lub 22 826 56 13).

REGATY WIOŚLARSKIE

4 czerwca
od godz. 9.00

bulwary wiślane

będzie? *tak!* ☐



REGATY WIOŚLARSKIE – WARSAW RIVER RACE

Na Wiśle pomiędzy mostami Gdańskim i Łazienkowskim odbędą się regaty. Będą biegi licealistów i w kategorii OPEN. Wystąpi ponad 20 osad. Swoje reprezentacje wystawiły Holandia, Chorwacja, Serbia, Niemcy, Szwecja i Węgry. Zawodnicy zmierzą się na płynącej wodzie na dystansie 4 km. Wystartują pod prąd. Miejscem zejścia na wodę będzie pomost na lewym brzegu Wisły przy moście Łazienkowskim na wysokości przystani Warszawskiego Towarzystwa Wioślarskiego. Widzowie zasiądą na bulwarach. Tam będzie też podium.

Wyścig główny

65. regaty ósemek Uniwersytet Warszawski – Politechnika Warszawska rozpoczną się o godz. 14. Warszawskie regaty są wzorowane na słynnych wyścigach The Boat Race, które od 1829 roku rozgrywane są między drużynami z uniwersytetów w Oksfordzie i Cambridge. Regaty UW – PW odbywają się od czasów II Rzeczypospolitej.

ODKRYJ UW!

Dwa czerwcowe weekendy na Uniwersytecie upłyną pod hasłem: Odkryj UW. Najpierw dla wszystkich ciekawych nauki otworzy się kampus główny, a dwa tygodnie później kampus Ochota.

W sobotnie popołudnia można będzie zwiedzić sale wykładowe, laboratoria i galerie. Do późnych godzin nocnych odbywać się będą wykłady popularnonaukowe, debaty i dyskusje prowadzone przez naukowców z UW. Niedziele to czas pikniku i zabawy dla całych rodzin. Będą m.in. pokazy eksperymentów i spacer tematyczny. Na zakończenie obu niedzielnych wieczorów odbędą się koncerty muzyczne.

KAMPUS GŁÓWNY

W programie jest m.in. wycieczka botaniczna po kampusie i spacer literacki po Trakcie Królewskim, festiwal gier planszowych oraz nauka niezbędnych zwrotów w językach tureckim, chińskim, japońskim, koreańskim, perskim albo suahili. Będzie można obejrzeć tańce japońskie i spróbować herbaty przyrządzonej według specjalnej ceremonii *chanoyu*, posłuchać o stylizacji językowej w filmie *Sami swoi*, dowiedzieć się, czego dzieci mogą nauczyć dorosłych oraz co dają nam obserwacje satelitarne.

ODKRYJ UW!

4 czerwca od godz. 18.00

5 czerwca od godz. 12.00 kampus główny

18 czerwca od godz. 18.00

19 czerwca od godz. 12.00 kampus Ochota

będzie? *tak!* ☐

Szczegółowy program dostępny będzie na stronie www.uw200.pl.



OCHOTA

Uczestnicy będą mogli dowiedzieć się, czym jest synteza spaleniowa nanomateriałów, obejrzeć pokaz chemii luminescencji, wziąć udział w warsztatach mikrobiologicznych. Na kampusie pojawi się też drużyna futbolu amerykańskiego, uczestnicy sami będą mogli przymierzyć stroje zawodników.

Specjalnie dla młodszych uczestników imprezy przygotowano sympatyczny atrament (tajemne pismo), trąbę słonia (pastę słoniową), kameleona i ryczącego misia – czyli eksperymenty chemiczne.

WYSTAWA ZDJĘĆ

do 5 czerwca

Łazienki Królewskie

będę? *tak!* ☐

WYSTAWA ZDJĘĆ

Od 4 maja do 5 czerwca w Łazienkach Królewskich można oglądać zdjęcia wykonane przez studentów, doktorantów i pracowników UW. To wystawa pokonkursowa. Prezentowane są prace dotyczące badań prowadzonych na Uniwersytecie Warszawskim wraz z ich krótkim opisem. Autorzy przysłali ponad 300 zdjęć, w tym ponad 100 napłynęło do organizatorów podczas ostatnich 45 minut trwania konkursu. 32 wyróżnione przez jury prace będzie można oglądać na ogrodzeniu Łazienek Królewskich (wystawa plenerowa) od strony Alei Ujazdowskich. 16 maja w Muzeum w Łazienkach odbędzie się wernisaż wystawy.

Uniwersyteckie zdjęcia w Łazienkach pojawią się jeszcze od 3 do 30 października. Tym razem będą to fotografie reportażowe dokumentujące życie na UW. Autorami zdjęć są studenci UW.

WEHIKUŁ CZASU

11 czerwca

od godz. 11.00

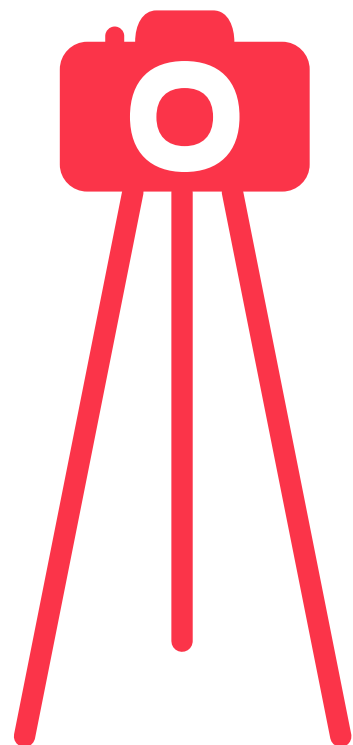
kampus główny UW

będę? *tak!* ☐

WEHIKUŁ CZASU

Kampus główny i część Krakowskiego Przedmieścia zostaną przeniesione do lat 1816-1818, kiedy powstawała najstarsza warszawska uczelnia. Uczestnicy *Uniwersyteckiego wehikułu czasu* będą mogli m.in.: wziąć udział w zebraniu tajnej organizacji niepodległościowej, obejrzeć zdjęcia pokazywane w kosmoramie, czyli dawnej wersji fotoplastykonu, nauczyć się tańczyć kadryla. Można też będzie zajrzeć do salonu literackiego, zagrać w historyczną grę planszową Assarmont, obejrzeć odtworzony lot balonem mołdawskiego szlachcica Jordakiego Kuparenki i posłuchać fragmentów wykładu otwartego literaturoznawcy Ludwika Osińskiego, do którego przylgnęło określenie „pierwszego uniwersyteckiego celebryty”.

Organizatorzy ubrani będą w stroje z epoki. Styl *empire* charakteryzował się lekkością i naturalnym podkreśleniem kształtu sylwetki. Panie nosiły długie, zwiewne suknie z delikatnych materiałów z bufiastymi rękawkami, a panowie – fraki i wysokie buty. W tamtych czasach strój na specjalne okazje miał również rektor. Nie była to, jak dziś, toga, lecz mundur w stylu napoleońskim. Jego wygląd określony był w książeczce, która towarzyszyła statutowi Uniwersytetu, opisującej rangi władz uczelni, urzędników, studentów i ich ubiory.



LABIRYNT DZIEJÓW

do 12 czerwca

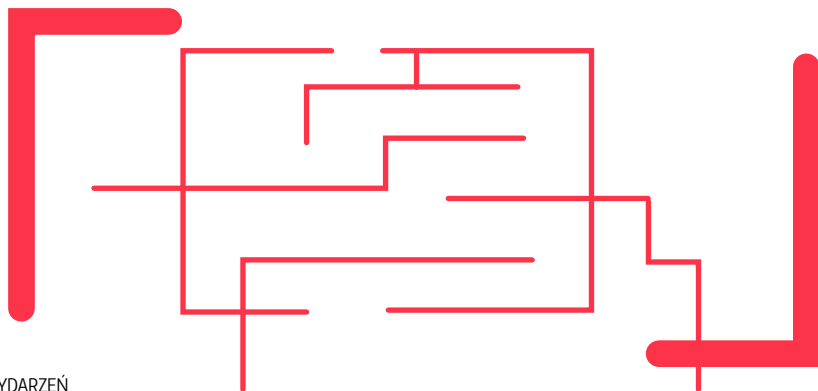
kampus główny

będę? *tak!* ☐



LABIRYNT DZIEJÓW

13 maja zostanie zaprezentowana specjalna wystawa dla miłośników historii alternatywnych – *Uniwersytecki labirynt dziejów*. W krętych uliczkach zwiedzający będą mogli poznać dwie historie Uniwersytetu – prawdziwą i zmyśloną. W ślepych zaułkach labiryntu znajdą się nieprawdziwe informacje o dziejach uczelni, na które powinien uważać każdy zwiedzający. Labiryntowa historia UW została przedstawiona chronologicznie. Na 56 m² zawisną obrazy pokazujące m.in. teren dzisiejszego kampusu głównego na rycinie z II połowy XVIII wieku, akt erekcyjny potwierdzający powstanie UW, dawne stroje profesorów uczelni czy start lotu balonem z kampusu. Labirynt będzie stał na Krakowskim Przedmieściu niedaleko uniwersyteckiej Bramy Głównej do 12 czerwca.



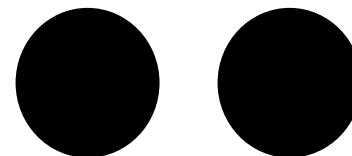
MOBILNA WYSTAWA

- Sejm Rzeczypospolitej Polskiej (9-17 maja)
- Warszawskie Targi Książki, Stadion Narodowy (19-22 maja)
- siedziba PKO Banku Polskiego, Puławska 15 (lipiec)
- Ogród Botaniczny UW (sierpień)
- w planach jest pokazanie polsko-hispańskiej wersji wystawy w placówkach dyplomatycznych RP na Kubie, w Peru i Meksyku

będę? *tak!* ☐

MOBILNA WYSTAWA

Hasło uniwersyteckiego jubileuszu *Dwa stulecia. Dobry początek* to jednocześnie tytuł mobilnej wystawy. Na 36 planszach została przedstawiona historia i teraźniejszość Uniwersytetu Warszawskiego. Jest też wiele o planach uczelni i o tym, z czego Uniwersytet jest dumny. Wernisaż wystawy odbył się w dniu inauguracji roku akademickiego 2015/2016. Do tej pory mobilna opowieść o UW została pokazana w Chęcinach podczas otwarcia Europejskiego Centrum Edukacji Geologicznej, w zespole szkół w wielkopolskim Zagórowie, którego patronem jest jeden z rektorów Uniwersytetu Warszawskiego – prof. Antoni Kostanecki, a także w kilku miejscach w Warszawie. Kontakt dla osób zainteresowanych ekspozycją: promocja@uw.edu.pl.



GALOWY KONCERT
JUBILEUSZOWY

19 listopada

Filharmonia Narodowa

będę? *tak!* ☐



ZATRZYMANIE ZEGARA
TO POCZĄTEK

19 listopada

kampus główny UW

będę? *tak!* ☐

ZATRZYMANIE ZEGARA TO POCZĄTEK

Dokładnie w południe licznik odmierający czas do 200. urodzin uczelni zatrzyma się. Uruchomiliśmy go 1000 dni wcześniej przed budynkiem dawnej Biblioteki. Teraz Uniwersytet stanie się pełnoprawnym jubilatem. Nie wiadomo jednak, co zaśpiewać z tej okazji. W przypadku jubilata, który obchodzi dwusetne urodziny, nie wypada przecież śpiewać *Sto lat*. Czekamy na propozycje.

GALOWY KONCERT JUBILEUSZOWY

Dokładnie w dwusetną rocznicę podpisania aktu erekcyjnego Uniwersytetu Warszawskiego odbędzie się Galowy Koncert Jubileuszowy w Filharmonii Narodowej. Orkiestrę FN poprowadzi maestro Jacek Kaspszyk. Towarzyszyć mu będzie Chór Akademicki UW. W programie znalazło się premierowe wykonanie utworu skomponowanego specjalnie na tę okoliczność przez Pawła Szymańskiego. Koncert uświetni także występ laureatki Międzynarodowego Konkursu Pianistycznego im. Fryderyka Chopina z 2010 roku Julianny Awdiejewy.

Kontakt do organizatorów: jubileusz@uw.edu.pl, 22 55 27 015

Kontakt dla dziennikarzy: media@uw.edu.pl, 22 55 24 066



PUBLIKACJE

Z okazji 200-lecia UW ukazało się kilkanaście jubileuszowych publikacji. Dostępne są już pierwsze książki serii wydawniczej „Monumenta Universitatis Varsoviensis” o historii UW i wybitnych profesorach, a także uniwersytecki kryminał, książka kucharska i zbiór wspomnień pracowników uczelni. Są również okolicznościowe monety, znaczek pocztowy oraz jubileuszowe gadżety. To pamiątki, które zostaną po obchodach 200-lecia Uniwersytetu.



MONUMENTA UNIVERSITATIS VARSOVIENSIS

To seria obejmująca nie tylko historię uczelni, lecz także rozwój poszczególnych dziedzin naukowych, dziedzictwo kulturowe i artystyczne Uniwersytetu Warszawskiego oraz życiorysy rektorów i biografie najwybitniejszych uniwersyteckich uczonych.

– Pomysł, żeby 200-lecie Uniwersytetu uczcić serią publikacji o charakterze historyczno-dokumentacyjnym, trudno uznać za oryginalny. Jednak przywykliśmy już, że to właśnie rocznice, możliwe okrągłe, stanowią okazję do spojrzenia w przeszłość, podsumowania minionych

dokonań – mówi prof. Wojciech Tygielski, przewodniczący zespołu rektorskiego ds. serii wydawniczej „Monumenta Universitatis Varsoviensis”.

W przygotowanie publikacji zaangażowanych jest kilkudziesięciu autorów oraz ośmiu redaktorów prowadzących. Wśród nich są byli rektorzy UW: Henryk Samsonowicz i Andrzej Kajetan Wróblewski, a także profesorowie Waldemar Baraniewski, Tomasz Kizwalter, Piotr M. Majewski, Piotr Salwa, Wojciech Tygielski i Marek Wąsowicz.

Publikacje jubileuszowe ukazały się nakładem Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego.

www.wuw.uw.edu.pl



WYDANE ZOSTAŁY

Dzieje Uniwersytetu Warszawskiego 1816-1915

Dzieje Uniwersytetu Warszawskiego 1915-1945

Dzieje Uniwersytetu Warszawskiego po 1945

Nauki ścisłe i przyrodnicze na Uniwersytecie Warszawskim

PORTRETY UCZONYCH.
Profesorowie Uniwersytetu Warszawskiego 1816-1915

PORTRETY UCZONYCH.
Profesorowie Uniwersytetu Warszawskiego 1915-1945 (cz. 1)

PORTRETY UCZONYCH.
Profesorowie Uniwersytetu Warszawskiego 1915-1945 (cz. 2)

PORTRETY UCZONYCH.
Profesorowie Uniwersytetu Warszawskiego po 1945 (cz. 1)

PORTRETY UCZONYCH.
Profesorowie Uniwersytetu Warszawskiego po 1945 (cz. 2)

PORTRETY UCZONYCH.
Profesorowie Uniwersytetu Warszawskiego po 1945 (cz. 3)

Poczet Rektorów Uniwersytetu Warszawskiego

Uniwersytet Warszawski i fotografia 1839-1921. Ludzie, miejsca, wydarzenia

Nauki humanistyczne na Uniwersytecie Warszawskim

Nauki społeczne na Uniwersytecie Warszawskim

Gmachy Uniwersytetu Warszawskiego

W PRZYGOTOWANIU

DZIEJE UCZELNI

Po ponad trzydziestu latach od publikacji *Dziejów Uniwersytetu Warszawskiego*, pod redakcją Stefana Kieniewicza i Andrzeja Garlickiego, podjęto próbę całościowego przedstawienia historii Uniwersytetu Warszawskiego.

– Narracja naszych poprzedników kończy się w 1939 roku. Rozszerzyliśmy ten zakres o trzy etapy dziejów uczelni: okupację niemiecką, PRL i III Rzeczpospolitą – mówi prof. Tomasz Kizwalter.

DYSCYPLINY NAUKOWE

W serii MUV odrębnie potraktowano historię poszczególnych dziedzin naukowych. W tomie dotyczącym historii nauk ścisłych i przyrodniczych przedstawione zostały badania i najważniejsze osiągnięcia w astronomii, naukach biologicznych, chemii, fizyce, geografii, matematyce, naukach geologicznych i medycznych. W książce można przeczytać m.in. o odkryciu

Dzieje... rozbito na dwa tomy: XIX wiek i XX wiek. Drugi obejmuje okres od września 1915 roku, gdy niemieckie władze okupacyjne reaktywowały Uniwersytet Warszawski, aż do czasów współczesnych. Opisano historię nie tylko samej instytucji, lecz także ludzi – pracowników i studentów – oraz relacje uczelni z władzami politycznymi w poszczególnych okresach jej działalności.

chromatografii przez Michaiła Cwieta czy materii hiperjądrowej przez Mariana Danysza i Jerzego Pniewskiego, po którym obaj uczeni byli kilkakrotnie zgłaszani do Nagrody Nobla w dziedzinie fizyki.

W opracowaniu są również tomy dotyczące historii nauk humanistycznych oraz historii nauk społecznych.

SYLWETKI PROFESORÓW

Portrety uczonych. Profesorowie Uniwersytetu Warszawskiego zawiera ponad 250 biogramów wydanych w sześciu woluminach. To sylwetki nieżyjących już profesorów UW.

– Nie chodziło nam o zbiór zwiezłych biogramów typu słownikowego, lecz o możliwe barwne i ciekawe teksty eseistyczne, pisane często przez bliskich współpracowników portretowanych uczonych, przybliżające czytelnikom osobowość danej postaci, jej wkład w życie uczelni oraz najważniejsze dokonania intelektualno-naukowe – mówi prof. Tygielski.

Część artykułów powstała specjalnie na potrzeby wydawnictwa, a część z nich to przedruki wcześniejszych publikacji.

W przedrukowanych tekstach zachowano oryginalne formy gramatyczne oraz pisownię.

Nie pominęto wybitnych profesorów z okresu Cesarskiego Uniwersytetu. – W latach 1870-1915 zaborca ustanowił Cesarski Uniwersytet Warszawski, w którym zdecydowaną większość profesorów stanowili Rosjanie. Rosyjskojęzyczna uczelnia była bojkotowana przez znaczną część polskiej młodzieży. Nie można jednak pomijać tego, że niektórzy rosyjscy profesorowie byli wybitnymi uczonymi. Dlatego też w tomie znalazły się także teksty poświęcone wyróżniającym się profesorom Rosjanom – przypomina prof. Andrzej Kajetan Wróblewski.

POCZET REKTORÓW

To publikacja o życiu i dokonaniach wszystkich 44 rektorów Uniwersytetu Warszawskiego pisana w nieco luźniejszej publicystycznej formie. Jej autorem jest dr Robert Gawkowski z Archiwum UW, który wcześniej na łamach pisma uczelni opisywał w odcinkach sylwetki rektorów UW. Teraz *Poczet...* dostępny jest

w rozszerzonej wersji w wydaniu książkowym. Można w nim przeczytać m.in. o rektorze miłośniku kaktusów i rektorze, który był pra, pra, pra... wnukiem Jana Kochanowskiego, i tym, który został wybrany na najwyższy urząd uniwersytecki, a jednocześnie przez czterdzieści lat był dyrektorem Ogrodu Botanicznego.

DZIEDZICTWO KULTUROWE I ARTYSTYCZNE

Archiwalne zdjęcia uczelni można obejrzeć w albumie *Uniwersytet Warszawski i fotografia 1839-1921. Ludzie, miejsca, wydarzenia*. To nie tylko bogato ilustrowana książka, lecz także opowieść o historii uczelni, której autorką jest Danuta Jackiewicz.

Powstaje również książka zatytułowana *Gmachy Uniwersytetu Warszawskiego*. Będzie

to pełne opracowanie historii zabytkowych uniwersyteckich budynków, jakiego do tej pory nie było. Szczegółowo zostaną opisane m.in. Villa Regia (Pałac Kazimierzowski) oraz inne budowle przy Krakowskim Przedmieściu, Obserwatorium Astronomiczne, budynek przy Hożej, a także uniwersyteckie ogrody. Publikację uzupełnią archiwalne fotografie.

M
O
N

U
M
E
N
T
A

Rektor Bolesław Hryniewiecki w Ogrodzie Botanicznym, ok. 1930 rok, zbiory Muzeum UW.





POWIEŚĆ KRYMINALNA

Jest czaszka, teatr i Shakespeare, ale to nie *Hamlet*. Akcja książki *Głowa. Opowieść zimowej nocy* prof. Tadeusza Cegielskiego z Instytutu Historii Sztuki UW rozgrywa się w dwóch planach czasowych: w ciągu pierwszych ośmiu dni 1821 roku i od wiosny do zimy 2015 roku.

Jak twierdzi autor, *Głowa...* to powieść kryminalna z elementami grozy. Tytułem nawiązuje do dramatu *Opowieść zimowa* Williama Shakespeare'a, który powstał z inspiracji historią księcia mazowieckiego Siemowita. To, w jakim stopniu powieść *Głowa...* przypomina utwór tego angielskiego dramatopisarza, trzeba jednak sprawdzić samemu.

Z powieści czytelnicy dowiedzą się, co działo się na Uniwersytecie w pierwszych latach jego istnienia oraz jakie były związki Uniwersytetu z Teatrem Narodowym. Akcja zawiązuje się w momencie premiery na scenie Teatru. Okazuje się, że w jednej z łóż ktoś znajduje czaszkę.

Jak powstawał jubileuszowy kryminał? – Prof. Jerzy Miziołek z Muzeum UW podsuwał mi pamiętniki z lat 20. XIX wieku, a prof. Maciej Mycielski z Wydziału Historycznego udostępnił mi pierwszy tom *Historii Uniwersytetu Warszawskiego*, która nie zdążyła jeszcze ukazać się drukiem. Wsparło mnie również środowisko teatralne, a wielce pomocną okazała się wiedza, którą wyniosłem wiele lat temu z seminariów prof. Marii Wawrykowej. Pod jej to kierunkiem pisałem pracę magisterską o stosunkach niemiecko-polskich po 1815 roku – ale z perspektywy Niemiec. Później zaś pracę doktorską na podobny temat, ale dla XVIII wieku – mówi prof. Tadeusz Cegielski.

– Kiedy koledzy z wydziału dowiedzieli się o tym, że piszę kryminał o Uniwersytecie, wypytywali, czy znajdzie się dla nich miejsce w powieści. Odpowiadałem, że tak, ale raczej w portrecie zbiorowym. Wątek współczesny stanowi zaledwie ramę dla fabuły XIX-wiecznej. Nie byłby więc w stanie pomieścić pogłębionych charakterystyk postaci. Pozmieniałem też nazwiska, ale sądzę, że czytelnicy ze środowiska uniwersyteckiego łatwo domyślą się, o kim mowa – przyznaje autor.



WSPOMNIENIA PRACOWNIKÓW

Napisało je blisko pięćdziesięciu pracowników naukowych. Każdy z nich przynajmniej pięćdziesiąt lat pracował na UW. Wspomnienia profesorów związanych z większością uniwersyteckich wydziałów są bardzo różnorodne tematycznie, ale łączy je jedno – wszystkie dotyczą czasu, który spędzili na uczelni. Autorami wspomnień są m.in. profesorowie: Jerzy Axer, Maria Renata Grzegorzczak, Ida Kurcz, Jan Madey czy Jadwiga Puzynina. Pomysłodawczynią książki *Nasz Uniwersytet. Wspomnienia pracowników Uniwersytetu Warszawskiego* jest Zofia Boglewska-Hulanicka, która wiele lat pracowała na Wydziale Chemii.



KSIĄŻKA KUCHARSKA

Sorbona jada w paryskich restauracjach, Oxford i Cambridge spotykają się w *common rooms*, w których niekiedy te same potrawy serwowane są od kilkuset lat. A gdzie, co i w jaki sposób jadał dawniej i jada teraz Uniwersytet Warszawski?

Uniwersytecka książka kucharska pokazuje, że od początku kształtowania się warszawskiego środowiska akademickiego sprawa kulinariów była niebagatelna. Dokładnie 200 lat temu Uniwersytet zlokalizowano w Pałacu Kazimierzowskim, przed którym jeszcze jesienią 1816 roku znajdował się miejski targ, gdzie handlowano rybami, mięsem, leguminą, pieczywem i różnymi słodkościami.

To nie tylko zbiór przepisów, wśród których można znaleźć tradycyjne i bardziej nietypowe potrawy: zupę ze stokrotek, indyka akademickiego czy pączuszki studenckie i kostkę prasową. To także zbiór esejów m.in. o historii akademickich jadłodajni w Warszawie, prawie żywnościowym, czyli nowej dziedzinie nauki, GMO oraz mięsnej kuchni niemieckiej, aromatycznych indyjskich przygodach kulinarnych i barwnych karaibskich potrawach.

W *Uniwersyteckiej książce kucharskiej* czytelnik znajdzie autorskie receptury na:

- 11 przystawek i dodatków
- 4 zupy
- 8 dań głównych
- 12 deserów
- 2 napoje

Autorami przepisów i esejów są pracownicy UW. Lektura zapowiada się smakowicie.



JUBILEUSZOWE GAŻDŻETY

URODZINOWE MONETY

Z okazji dwusetlecia UW Narodowy Bank Polski wprowadził do obiegu dwie specjalne monety – złotą o nominale 200 zł i srebrną 10-złotową. Wybito 2 tys. sztuk złotej, a srebrnej dziesięć razy więcej. Na złotej monecie widać bramę główną, a po drugiej stronie jest budynek wydziałów lingwistycznych przy ul. Dobrej. Krążek ma 27 milimetrów średnicy i waży 15,5 grama. Srebrna moneta jest większa, ale nieco lżejsza (32 milimetry, 14,14 grama). Na rewersie przedstawia wejście do Biblioteki Uniwersyteckiej i herb UW, a na awersie znajdują się logotyp i hasło jubileuszowe.

Okolicznościowe krążki zaprojektowała Dominika Karpińska-Kopiec. Pomysł wybitcia monet został przedstawiony radzie ds. numizmatycznych, która działa przy zarządzie NBP. Każdego roku rada otrzymuje wiele propozycji upamiętnienia wybitnych postaci i instytucji, w związku z przypadającymi rocznicami. Tylko niewielka część zgłoszonych propozycji uzyskuje rekomendację rady. W przypadku dwusetlecia Uniwersytetu wniosek został przyjęty jednogłośnie. Na zlecenie Narodowego Banku Polskiego monety wyprodukowała Mennica Polska.



ZNACZEK POCZTOWY

13 maja w dniu rozpoczęcia Światowego Zjazdu Absolwentów został wypuszczony do obiegu jubileuszowy znaczek wyemitowany przez Poczta Polską. Wydrukowano go w nakładzie 180 tys. egzemplarzy w formie bloku o wymiarach 70 × 90 mm. Kosztuje 5 zł. Listy i pocztówki oznaczone nim dotrą do Europy, Ameryki Północnej, Południowej i Środkowej, a także do Afryki, Azji, Australii i Oceanii (pod warunkiem, że nie ważą więcej niż 50 g).

Na znaczku przedstawiono dawną fotografię Sali Kolumnowej, która znajduje się w budynku Wydziału Historycznego. W tle na bloku widoczna jest wizualizacja 3D tego samego pomieszczenia wykonana przed renowacją. W projekcie wykorzystano również godło UW, a na okolicznościowym stemplu logotyp obchodów 200-lecia.



KOLEKCJA GADŻETÓW

Na 200. urodziny UW autorską kolekcję przygotowała Joanna Klimas. Zaprojektowała m.in. odzież, biżuterię i torbę.

Gadżetem jubileuszowym jest również kalejdoskop, który przez kapitułę konkursu Genius Universitatis został uznany za najlepszy przedmiot promujący rekrutację na studia. Uniwersytecki gadżet zdobi 200 określeń charakteryzujących uczelnię – np. różnorodny, innowacyjny, wyróżniający, inspirujący. Sam kalejdoskop jako urządzenie optyczne został wynaleziony 200 lat temu, jest więc równolatką UW.

Wszystkie jubileuszowe gadżety można kupić w internetowym sklepie UW:

www.sklep.uw.edu.pl

Są tam także urodzinowe pendrive'y, mapy przedstawiające warszawskie kampusy UW, przypinki i artykuły biurowe.

KTO PRZYGOTOWAŁ JUBILEUSZ?

Nad przebiegiem obchodów czuwa komitet organizacyjny pod kierunkiem prof. Tadeusza Tomaszewskiego, prorektora UW. Na wydziałach wybrano też koordynatorów, którzy zbierali propozycje ze swoich jednostek. Wszystko po to, żeby jubileusz był świętem całego Uniwersytetu i każdy mógł włączyć się w jego przygotowania.



www.uw200.pl

www.uw.edu.pl

UW

NUMER SPECJALNY PISMA UCZELNI „UW”

Maj 2016

Redakcja: Olga Basik, Anna Korzekwa, Katarzyna Majewska,
Anna Swatowska – Biuro Prasowe UW

Projekt graficzny i skład: Anna Zagrajek, Studio Układanka
Zdjęcia (o ile nie zaznaczono inaczej): Mirosław Kaźmierczak

ISBN 978-83-235-2252-2

WSPÓŁORGANIZATORZY
JUBILEUSZU 200-LECIA UW



FUNDACJA
UNIVERSITATIS
VARSOVIENSIS

PATRON HONOROWY
JUBILEUSZU 200-LECIA UW

PREZYDENT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

PARTNERZY
JUBILEUSZU 200-LECIA UW



PATRONI MEDIALNI
JUBILEUSZU 200-LECIA UW